

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم و صنعت مجموعه سی

برنجی سنه: ایکه نهمی جلد

نومرو: ۲۲

۵ مارت ۳۳۸

نسی

سوکلیتک نظرلری، حرارتی سودا کونلری آرقی ایریشلمز، طوتولماز برر خیال اولمشدی. دونکی سعادتك، کچن طانی عمرک یاننده نجیبک بوکونلری بر عمرک الک صارب، الک دیک یولدی ونجیب یولده گوگسندن بارلی قوشلرکی، کیمسه سز، تسلیسز سوروکله بریدنجت، دایما آغلایان وزمان زمان بارلایان وصوگرا بردن سونوورن برعلودی. نجیب آریلمک یوقادار مدمش، یوقادار آغیر اوله جفنی هیچ تخمین ایتمه مشدی. عشقنک الک طانی زمانلرند برکون کلهجک فضا کونلری خاطراتی عقندن بیه کیمه مشدی. سوکلی ایله باش باشه ایکن کوزنده ساده اوآن واردی ودایما سعادتك

تورکانلر ایکی نهر آره سته، یعنی تورکستانه کابوب برلشدیلر. اورخون ده موغولار کچدی. موغولستان اسمنی آلدی. (قره باغاسون = قره شهر) مرکزی تشکیل ایتدی. اسلامیندن سوکرا باشلایان ایکنجی برمه اجرت تورکونلرک وطنی شده کیشیدردی. بو سفر (اولوغ تورک) خانانی اوچنجی کوچنی (آنادولو) یه یلیدی. دیکر جهندن معلوم درکه، اون اوغزلله طافوز اوغوزک وطنی (بات = شان) داغلی آیریردی. وتورکن یوقادار، اوغور آشاغیده اوطورر (بهلول) ده تورکجه، (نان لو) ده اوغورجه قوشولورودی. تورکجه ایلله اوغونک آراسنده کی آریاتی برنجیسک قیرغیز، صارت لسانلری له آریلمدن بووکدی تورکجه ده (ککش)، اوغورجه ده ییزکا (وساثره در. لغات اعتبارله ده کوزدن قاجاق برغزلی وارد. [دیوان لغات الترک - ۳، ۲، ۱] نجیب جلدلر، بحرری: محمود کاشغری ۶۴۴ | تورکملر، بریکیلردن جیوق اول یازی یازمسی، حساب یامسی بیلیورلردی (جوجنلر: ۴۰۶ م س نسی) اوغورلر مقاوله یاتی، یازی یازقی اصولارنی اونلردن اوکره ندیلر. لاکین اوغورلرک - کرک چین اسارتنده بولملری کرکسه (هند - ایران - چین) اقتصادی یولاری اوزرنده بولملری زمانک (تقنیک) جه دایما قولایله انطباق ایتلرینه سبب اولدی. فی الحقیقه - سرقندک شالنده بر جوق جینی وایک فایزیه لرینک اولدینی، اییکدن بووکدن کاغد یایقلرینی کروانلرک (ترانسیت) رسمی ویرمه مجبور اولدیلر (قتیه ابن مسلم السیسی) حکایه و نقل ایدیور. عرب تاریخلرندن ده بونی اوکره نیورز. [زشمی، طبری، ابن خلدون وساثره ..]

بخاراده خالی اسمالانجه لری اولدینی دیوان لغات الترک سولیور. بوتکله برابر اوغورلر چوراق صحرالر اورتاسنده بووک وحقیقه مکمل شهرلر تاسیس ایدره کونلی (سپته) لر وجوده کتیردیلر.

محمد هلمی

سرین کولکسندده اوپویه جفنی طن ایدردی. آریاتی ندر؟ بو آغیر دوشونجه نك، بو فنا خارلره نك یانیه بیه یافلاشازدی. ذاتا شمدی به قدر هرشیه قولای ارمشیدی. سودایک الک قونلی احتراملرله دولو ایکن صفوتله ایدیتک حدودی ایچنده یاشامشیدی وصوکنه قدر بویه یاشایه جفنی صانیوردی. کندینی اوچروم باشنده یالکز بولنجه، ایلک آجی بی دودیدی. اسکیدن بوتون دنیای سوکلیتک کوزلرند کوروردی. او کوزلر، معلوم و مجهول بوتون عالم حدودلرینه مشله طوتان نورلردی. حالبوکه بوکون بوتون دنیا، معلوم و مجهول بوتون عالم، و کوزلر جوریلشیدی. سودایک الک آتشی دنده، کیدن سوکلیتی نجیب شمدی بوتون کاشانک مناسب وایسز عالیه قاریشمش صانیوردی. چچکلر، اوتلر، کونش، آی هرشی، هرشی حتی الک سوکلیت کوزلر، الک چیرکین چهرلر کویا اولردن برابرچه صافلر کی نجیبک آریان اوزله بن قنبدنه بیوک شیلر حتی هائللر یارانور.

سودا دملرینک الک انی اشارتلی، اوکوزل عمره عائد الک طانی خارلر شمدی برر زهر و برر عقوبتی. نجیب کوزل خارلرک بوغرب نحوانی و خاطرلرک برینه کوره الک آرخین برغیرت اوله جفنی بر آقشام اوستی بوتون آغیرلیله طاندی.

آقشام قراکلی مملکتک اوستنه برقه بلا کی بردن چوکش، بوللر قارارمش، اتق قارارمش وکوکلر قارارمشدی. نجیب مملکتک اوایه چبقان کنیش و سرین یولارنده طبیعتک وزمالک بو قورقونج سیاهیانی اورتسندده غریب قوشلر کی سوکلیتی آریوردی. سوکلیتی یوقدی. کنلر کچنلر آره سنده او واندن بر اثر یوقدی. شهرک قراکله کوموان دغدغه سندن کله بن اولک سسی، قیرلرک وصولرک اسرارلی علاننده کلپوردی.

بوقراکلی آقشام، انتظار آجیسنک تا ایچدن چکریلیدی بو قورقونج آقشام بوتون امیدلرک قیرلینی بر آقشام اولدی و نجیب بو آقشام ایلک دفعه یالکزکله نجیب غایبکی حس ایتدی و اولومک بو حالدن دایما قولای اولدینی دودیدی. زبرا کندینی بیلدیکندن بری اش یاشایان نجیب، یالکزکی، یاریعتی و نقصانلر دن دها آغیر کلدی. فر-لامق و بر آرز تسلی بونی قابل دکلدی. کندینی هر یوقلاشندده اولومله چارپشیدینی کورووردی. سودادن سوکرا باشنده دولاشان هوا، قورقونج اولوم قوشنک ششانی قاناتلرینک چیرغسندن دوغان آغیر هراتک روز کاریدی.

*

نجیه بو سودا بلی، مملکتک باشنه چوکن قراکله برکادی. حالبوکه او، یالکز کندینی قراکله صانیوردی. سوکلیتی ایلله برابرکن هیچ برالله صارسامازدی. ذاتا او قدر دیمنازدی ده. مملکتدن و حالدن خبری یوقدی. سودا اوکا هرشی

دایما او زماندن اون اوغوزلرک تمامیه کندیلرندن آیردقلی قیرغیزلر، تلر، خازارلر، بولغارلر کی بر جوق تورک قوملری واردی. خازارلر، بو اسنده کی ده کیزک سوک قیرلنده آذربایجان قادار اوزانان قسده اوطور و بولردی. مسلمانقله ایلک اوکجه قارشیلان تورکار بولردی. خازار قومنک حکمداری اولوغ تورکاره باج و بریسور و تبهاتی ایدیوردی. بولغار یاخود وولغارلر وولغا نهری منصبدن آلتای داغلینه قادار اولان قسده ساکدیلر. بولردن اوفاق برقس بر آراتی باقاناتلری آشارق رودوب اذکاریه قدر اغش اولدینی ایچون اورایه کندی اسمنی برقتندی. سوکرا دن اسلاور بوسمی غمسه بهرک کندیلرینه (بولغار) مانی دیدیلر. میدانده که بونک اصل بولغار تورکارله هیچ برعلاقی یوق. تلرک بر قسمی اولوغ تورکاره قاریشیدی. بر قسیمی باقیراناده قازارقی ایران تاربع اولدی. (تاجیک) اسمنی آلان بولردر. بوکون افغانستانده بونله تورکارلرک بریق ملیون کشی وار. افغان خاندانی ده آتی تله یاخود آیدال تورکلری دنیلن یوقومندن در. قیرغیزلر، تساندلرندن بر ذره بیه قایب ائمدهن حالا تورکستانک شالنده یاشورلر. بوسوتون آیری بر عته لری ویشلی باشنه بردستانلری وار. یوقاریده کی لغتجه دن اکلاشیله جنی اوزره قیرغیزجه ایلله تورکجه بر برینک عینی کی برشی در. بوتکله برابر بر جوق مهم سیدلر بو ایکی صوبک آیری آیری برر (بودون = قوم) اولاسنه مانع دکادر. قیرغیزلرک بر جوق افسانلری، حکایه لری، عته لری وارکه تورکلر اونی بیلورلر. [بوزغابایر] افسانهنک تورکن توره سنده بری یوقدر. حالبوکه آنادولونک تورکیله، قزلب قومنک تورکنی آره سنده صوی، بوی وتوره برانکی قطی آشکارد. اسلامدن اولکی اثرلرده (اولوغ تورک) اسمیه طاسیدیمز اون اوغوز یعنی عربلرک (غز) لری، اسلامدن سوکرا (تورکان) اسمنی طاشیمغه باشلا مشدر. (مان) تورکیده بووک دیکدر. (قوجانان)، (یامان کوسه من، شیشهان، مان قافا) گبی. (اولوغ تورک) ک تام مقابلی اولان (تورکان) ی (تورک - ایان)، یاخود (مان) ی آیری لسانلرده اولدینی کی (آدم) معناسنه آلتی دوغرو دکادر. قله مان هوا آره (مان) ی اکوتک [Souche] معناسنده تلتی ایدیور که ضنی بر قادمه آلتی شرطله آق دوغرو در. (تورکن) ک بیک بشیوسنه مک دلی نه ایسه بوکون آنادولونک قوشونشینی ده اودر. کلام جغرافی وضعیه موغول و تورکارک وطنه نظراً تصنیف یاتی ایجاب ایدره بوسوتون یاکش نتیجه لر دوغار. موغولار وقبله خنقان داغلرک آرقا ائکندده اوطورلرکن نولا - سالنقا چالیرنک بوی، اوتوکن اورمانی، اورخون، یعنی بوکون موغولستان وخالجا دیدیکمز - والی دوغرو دن دوغریه اوزتورکارک، تورکانلرک وطنی ایدی، سوکرا دن قره خطایلرک غلبه می اوزرینه

تورک تارینچی تدیق قاتی

تاریخچه تورک قادیانی

اسکی تورک قادیانی حقیقه مملکت مزده مع التا. سف پک آرتدیق قادیانه بولونلدی. ایکی اوچ سطحی تدقیق استثنایا ایدیلنجیه بو خصوصیه علمی بر تدمه تصادف ایدیلنه. حالیکه اسکی تورک متنلرله و آثار سائرده بو بجه دایر - آرتیلله اولسه مهم وقیمتدار معلومات وارد. تورک تارینچده حکمداران و وظیفه سنی بیله ایفا ایدن خاغلر اولدیفنی کوروروز. بده ؛ اولکی مقالهرم کی بو مقالهدده « دیوان لغات الترک » دن اخراج ایدیورم. بوضوئله تورک قادیانی تارینچیه کوچوک برخمنده بولوناییلر. سهم کندی بختیار عدا ایدیه حکم .

بوتون جهان تارینچده کورولدیکی وجهله هر قادیانلرله سوسلنمک عادت واردی. تورک خاغلری ده کیدی ملی ذوقلرینه کوره سوسلرلردی: قولاقلرینه « تلغاک : Tulgak » آدی کوبلر طاقارلر، بوزلرینه « انکاک : Enkak » اسمنده آلقلر سوررلردی . بارملرنده ثروتلرینه کوره آلتون ویا کوش بوزوکلر بولونوردی. ذاتا بوزوک کلیمسی ده خالص تورکجه در. بوندن « بکن : Bekon » دینان برخلفه ویا کردانلق ده قوللانیلردی .

تورکله آباق قابلی ده متنوع ایدی. تورک خاغلرینه مخصوص آیری برآباق قابی واردی : بوکا اوغوز تورکاری « بکم امک : Bugum eluk » ، دیگر تورکارده « مکم : Mukim » ویا « مکین : Mukin » نانی بررلردی. فقط مع التاسف بوآباق قابینک نه طرزده اولدیفنی بیلیموروز. چونکه « دیوان لغات الترک » صاحبی « محمود کاشغری » بونک یالکیز آدین ذکر ایدهرک بر نوع قادیان آباق قابیسیدر، دیبور .

قادیانلر سوغاغه سربستهجه چقابیلرلردی : هر خاتونک بر باش اورتوسی ویا جانغی واردی . باش اورتوسه « بورونجک » اسمی وریلیردی . یاشماغک آدی ده « سراغچ : Saragch » صورغو چ؟ در. محمود افندی بوکلهمی « هو خمار المرأة » دییه ایضاح ایدیور .

تورک خاغلری تأهل ایشکاری وقت زفاف کیجه سی کاینک باشنه « ددم : Didim » اسمنده بر تاج قوبارلر، کرداننده قیمتدار بر کردانلق طاقارلردی. اینجی لرله مزین ولان بو کردانلق آدی « بقیق : Bongmak » در . بینه بوکیجه کلین خاغلر خدمته بر خدمتچی وریلیرکه بوکاده « اکت : Etkil » دینر. بو خدمته « مو : Memu » آدی ده وریلیرسه ده بو اسم خاص تورکجه دکدر .

کاین، زوجنک آوینه برطاقم سراسمه کیدردی : اونی « دیدک : Dilek » نامنده کوچوک برشفه

قاچ آنتنه ویاوروز بکم کیدر ، بخیکی کی آرتزولرله چیرینور ، اویتوردر دییه دوشسوندی ویر قابی کندیته باغلایان سوداسنی کیشله ایدی و مملکتک بو فلاکینی ، کره نک اوستنه باغان بر شتاتنک ائیدردیه میدانه آتیلان بیکلرجه اراده صاحبک، بیکلرجه قادیان و ارککک آراسنه قاریشیدی . اوده اولرله برابر تسلی ! تسلی وشفا ! دیه بالوارمه باغیرمه یاشلادی . متور وهر انلیدی . نجیب ، ایشته او وقت الک شرفی کوکل تسلیسی بولدی . قوقوسی وعفوتی کندیته قدر کان علنک خسته سنی بیلیدی . کره بی بوغان فنا هوا سیرینه نک ایستدی . آرتق نجیب و بوتون اوسودالی آرقداشلری باشلرنده توتن سودا بوغوسنک الک کوزل دواسنی بولشیدی . خسته کوندن کونه ایله شیدی . اولرله سودالری کیشله تدیلر . کیسه خسته بی طوته ماز ویا شندن کیجه منکن اولر آغز آغزه اوتکلیمک بیدیلر ، کون اولدی ، خسته نک صوینی الک کوزل طاعلرک بیکلرلرندن کیردیلر وسوتی بوکسک یابالارده باشی بوش اولانلار اینکلردن صاعدیلر . کون اولدی کندی انلرندن بیدیلر و کندی دستیلرندن ایچیدیلر . *

بر کون طاعلرله تسلینک طانی خلیخانلرله دولاشیوردی .

اوغولایان روزکارلرک آراسنده نترهک بر سسک - نجیب ! دیدیکنی دوییدی . بوسس ، عشق بوکسک طاعلرک غربت بولارنده آرادینی سوکیلنک سسنی ایدی . چوقندیر قولاقلرینه بکی کان بوسسه روحی کیشله دی ، سرخوش اولدی و برقاق دقیقه صوکرک کوزینی آچدینی زمان حیالتک بوتون آجیقلری وسفاللری اورتسندده کندی یاب یالکیز بر اقوب کیدن وقامز سوکیلی کوردی . سوکیلنک یوزی و باقیشی دیکشمش عادتاً جنسی مجهول بر حاله کشدی . اوکا نه سوله به جکنی ، نه دیبه جکنی بیله مدی و کیشله بن قابی ایله قاراران کوزی آراسنده بوپوک بر آیریلق سزدی . کوزک چیرکین وقورقوج کوردیکی شیلری ، قلبک چوق زمان کوزل و وناس بولدیفنی خاطرلادی . کندیته بو اراده بی ویا نان مملکت اوستنده اوله بیلیک خصالتی ویرن بو عجایب لسانی عفو ایتدی و اوک الندن طوتندی . بوکسک طاعلرله ، باشنده کی سودانک حدودسز افلرلرندن اسن تسلی هوا سیله یورودی .

فرزی لطیفی



اونوتدورمشدی . بریل اول اولان آناسنی بیله .. چونکه سوکیلی واردی . تسلی قولایدی . سوکیلی ایله برابر اوردکاری آغدن هرشی بکیم یوردی . کدر ، عقوبت بو آغک طیشنده سرت بر قیادن مانعه چارمیش کی دوکولوردی . اونر ایچون هرشی سوینچ، هرشی سعادندی . سودابه دوقوعایان هرآجی ، سودا ایله دولو بوقبلرک طادیدی .

سودادن کان بوکونکی بوپوک آجی بیله اونی ، کندیسی ایچون آغلایوردی . اطرافنده اولرلی ، بولده کایرکن کوردیکی آجاری ، تحفیر ایدیلن قارده . شلری کورم یوردی . یانی باشنده برآنته اوغلونک اولولویه دلیر ، قابونک اوکنده بانلایان خان بر قورشون ایکی کون اول الی صیقینی بر آرقداشی بره سررکن ، نجیب کندیستدن آیریلان سوکیلنک حسرتیه ایکل یوردی .

برگون سسوقاقلرله پریشان دولاشیوردی . اوکته بیاض صاقلای بر اختیار چقیدی . بو ، اونک اسکی ، پک اسکی بر آرقداشک باباسیدی . نجیبی کورر کورم آغلانمه یاشلادی . الارینی کنج سودالینک بوینه آندی . تیره یوردی . نجیب شا . شیردی . بر دقیقه صوکره دویدینی شی بیننده طوب کی باطلادی . داها فضله دورمدی ، آوینه دوندی . شمدی درد ایکیله شمدی . بوتون کیجه اوپو یامادی . سوداسنی ورمطاع باشنده اولن آرقداشی دوشوندی و آرتق آکلادی که سودانک اوردیکی اپیک آغک ایچنه برآز اوپر کدرلرندده کیرمکه باشلابور . ایرتسی صبح اودن چینهجه کوزلری داها باشقه باقیوردی . بوزلردن وطورلردن اپی آجیلر اوقویه بیلیوردی .

— اوت دیدی . مملکت ، اونک آجیسی همز ککندن بوپوک

نجیب بودقیقه فلاکتک اصل سرینی واساس خسته بی عامیله آکلامشدی . اوکی اختلاجلر بوسفر باشقه درلو بلیردی . شمدی کچن ماضی عادتاً بوش بولیوردی . لکن بو حالده اوکشمش شیلرک طوغوردیفنی حس ایدیوردی .

استقبالی ماضیدن چقارقی ، اونونان سوکیلنک آجیسی ، مملکت اوستنده دیکاندرمک یولی آراددی . بوپوک ایلی ماضیده ایدی . بو صرعلی بولده یورومکده اورادن قوت آتله اوله جقدی . کندی بی هرشیه مقتدر بولیوردی . شمدیکی جوششی ، نتیجی روح عصیانلرینه دوغرو کیدن برآ تشدی . کوکل ایچون آغلایانلرک فلاکته ده وقارله آغلایه بیله جکنی دویدی . بوپوک روحلرک ، کوروانولی واخللاجلی دورلرک حرکتلرینه سیرجی قالاماجنی ، عاوی خطابه دوغرو قوشمه نک زقی کلدیکنی آکلادی .

کوکانی سودا ایله بیله بن نجیب ، قودوران و آزان روخنده بکی برسودا یاراتیوردی . کیم بیلیر؟